STATUT
POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO TOURING KLUBU

WARSZAWA

1929

Druk. Jan Świętoński i S-ka. Warszawa.

Na podstawie Przepisów tymczasowych o stowarzyszeniach i związkach z dnia 17 marca 1906 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 4 poz. 41—1919 r.) oraz zgodnie z rozporządzeniem Min. Spr. Wewn. z dn. 28 sierpnia 1926 r. zarządzam ponowny zapis stowarzyszenia pod nazwą „POLSKIE TOWARZYSTWO KRAJOZNAWCZE – TOURING KLUB", dawniej „POLSKIE TOWARZYSTWO KRAJOZNAWCZE".

Do rejestru Komisarjatu Rządu pod Nr. 806.

Warszawa, dnia 11 czerwca 1929 r.

Nr. BP. 5345/29.

z. KOMISARZA RZĄDU
m. st. Warszawy
Mieczysław Lissowski.

I. Nazwa, siedziba, zakres terytorjalny i charakter prawny.

§ 1. Stowarzyszenie nosi nazwę: „Polskie Towarzystwo Krajoznawcze — Touring Klub" (w skróceniu P. T. K.) i używa pieczęci z takim samym napisem. W stosunkach z zagranicą Towarzystwo używa nazwy „Polski Touring-Klub".

§ 2. Działalność swą rozciąga Towarzystwo na całą Rzeczpospolitą Polską, z zachowaniem miejscowych praw o stowarzyszeniach.

§ 3. Towarzystwo jest osobą prawną.

II. Cele Towarzystwa.

§ 4. Towarzystwo ma na celu:

a) rozbudzenie zamiłowania do zwiedzania Polski;

b) gromadzenie i opracowywanie materjałów naukowych, dotyczących krajoznawstwa ziem polskich i krajów sąsiednich historycznie lub geograficznie z niemi związanych;

c) ułatwienie zwiedzania Polski, popieranie rozwoju turystyki polskiej we wszystkich jej formach w kraju i zagranicą:

d) współudział w ochronie przyrody ziem polskich, ich zabytków, krajobrazu i swojszczyzny.

§ 5. Do osiągnięcia powyższych celów Towarzystwo dąży z zachowaniem obowiązujących praw i przepisów przez:

a) popularyzację wiadomości dotyczących krajoznawstwa polskiego;

b) wydawanie przewodników po Polsce i jej częściach, miastach, partjach gór, zdrojowiskach, uzdrowiskach i t. p. w języku polskim i językach obcych;

c) wydawanie czasopisma poświęconego celom Towarzystwa;

d) wydawanie i popieranie publikacyj naukowych, literackich i artystycznych, w szczególności monografij, broszur, albumów, pocztówek i t. p. odnoszących się do krajoznawstwa i turystyki ziem polskich;

e) starania i udogodnienia komunikacyjne, administracyjne i finansowe dla ruchu turystycznego w Polsce;

f) wyjednywanie zniżek i udogodnień administracyjnych dla członków;

g) urządzenie i prowadzenie muzeów krajoznawczych;

h) gromadzenie bibljotek, poświęconych krajoznawstwu i turystyce, oraz gałęziom wiedzy pokrewnym;

i) gromadzenie zbiorów fotografij, przezroczy, filmów i t. p. związanych z celami Towarzystwa;

j) zdjęcia kinematograficzne i fotograficzne ziem polskich;

k) odczyty i kursy z dziedziny krajoznawstwa, pokazy przezroczy i filmów krajoznawczych;

l) urządzanie wystaw związanych z turystyką i krajoznawstwem;

ł) budowa i utrzymywanie schronisk i domów wycieczkowych dla turystów;

m) ustawianie na drogach punktów orjentacyjnych i drogowskazów;

n) znakowanie farbami ścieżek turystycznych;

o) wywieszanie na dworcach kolejowych i w innych punktach częściej przez turystów odwiedzanych map turystycznych;

p) organizację wycieczek zbiorowych;

r) pomoc dla wycieczek krajoznawczych i turystycznych, tak krajowych, jak i zagranicznych;

s) współdziałanie z biurami podróży w propagandzie turystycznej Polski, oraz w organizacji wycieczek, w szczególności zaś wycieczek cudzoziemców po Polsce.

t) utrzymanie biur informacyjnych względnie delegatów wszędzie, gdzie to się okaże potrzebnem;

u) kształcenie przewodników (ciceronów) po poszczególnych miejscowościach względnie okolicach,

w) podniesienie hotelarstwa;

x) popieranie polskich zdrojowisk, uzdrowisk i letnisk;

y) utrzymywanie stosunków z polskiemi i obcemi towarzystwami o pokrewnych celach;

z) wszelkie inne środki zgodnie z prawem i niniejszym statutem, które prowadzą do osiągnięcia celów Towarzystwa.

III. Organizacja Towarzystwa.

§ 6. Towarzystwo składa się z Oddziałów miejscowych. Są to organizacje autonomiczne, nieposiadające osobowości prawnej, ale rządzące się ogólnym ramowym regulaminem, uchwalonym na podstawie niniejszego statutu przez radę Główną P. T. K.

§ 7. Z wyjątkiem członków honorowych i korespondentów każdy członek P. T. K. mu-

si być członkiem jednego z Oddziałów miejscowych, przystąpiwszy zaś do któregokolwiek z tych Oddziałów staje się tym samym członkiem całego Towarzystwa.

§ 8. Członkowie Oddziałów korzystają z wszelkich praw członka Towarzystwa na całym obszarze objętym działalnością P. T. K.

IV. Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 9. Członkowie Towarzystwa dzielą się na: a) honorowych, b) korespondentów, c) dożywotnich, d) wspierających, e) zwyczajnych. Członkowie honorowi i korespondenci należą do Towarzystwa jako do całości, inni zaś tylko za pośrednictwem jednego z Oddziałów.

§ 10. Członków honorowych mianuje Zjazd Delegatów na przedstawienie Rady Głównej, z pośród osób, które położyły szczególne zasługi dla Towarzystwa lub krajoznawstwa polskiego wogóle.

§ 11. Członków korespondentów mianuje Rada Główna na lat trzy, z pośród osób, mogących poprzeć prace związane z realizacją zadań Towarzystwa (§ 4).

§ 12. Członków zwyczajnych, wspierających i dożywotnich przyjmują zarządy Oddziałów miejscowych P. T. K. na zasadzie pisemnej deklaracji, po wpłaceniu obowiązującego

wpisowego i składki. Zarząd Oddziału może odmówić przyjęcia bez podania powodów.

§ 13. Wysokość składki rocznej członków zwyczajnych wynosi 8 zł. rocznie, z tego 2 złote wpływa do centralnej kasy Towarzystwa, reszta pozostaje w kasie odnośnego Oddziału. Składka członka wspierającego wynosi 50 zł. rocznie, składka członka dożywotniego jednorazowo 200 zł., z czego czwarta część wpływa do centralnej kasy Towarzystwa. Członkowie dożywotni należą do Towarzystwa jako do całości.

Walne Zgromadzenie Oddziału może nadto uchwalić wkładkę dodatkową, wpływającą wyłącznie do kasy Oddziału.

Wpisowe wynosi 4 złote, a wpływa ono w całości do kasy Oddziału.

Członkowie honorowi i korespondenci są wolni od wkładek.

§ 14. Członkowie mają prawo:

a) wyboru i wybieralności do władz Towarzystwa, brania czynnego udziału w Walnych Zgromadzeniach Oddziału, oraz uczestniczenia w obradach Zjazdu Delegatów,

b) brania udziału w zebraniach, kursach, wycieczkach, zabawach i t. d. przez Towarzystwo urządzanych,

c) noszenia oznaki Towarzystwa,

d) korzystania z lokalu, urządzeń, bibljoteki, oraz zbiorów Towarzystwa,

e) uczestniczenia w zebraniach i wprowadzania gości,

f) dokonywania zdjęć fotograficznych,

g) otrzymywania za zniżkową cenę wydawnictw Towarzystwa,

h) korzystania z wszelkich ulg i korzyści, przysługujących Towarzystwu, jak zniżki kolejowe i t. p.,

§ 15. Wszyscy członkowie Towarzystwa są obowiązani:

a) zachowywać postanowienia statutu i regulaminów,

b) popierać zadania Towarzystwa w miarę swych sił i środków,

c) poddawać się zarządzeniom organów Towarzystwa,

d) czuwać nad całością i bezpieczeństwem zabytków i osobliwości krajowych.

Członkowie zwyczajni i wspierający mają nadto obowiązek uiszczać regularnie roczne składki, tak ustanowione przez statut dla całego Towarzystwa, jak i przez Walne Zgromadzenie Oddziału dla jego członków.

§ 16. Członkiem Towarzystwa przestaje się być przez wystąpienie, wykreślenie lub wykluczenie.

a) wystąpienie zgłoszone być może na ręce Zarządu Oddziału każdego czasu; nie zwalnia ono jednakże od płacenia składek za rok bieżący,

b) wykreślonym przez Zarząd Oddziału może być członek, który mimo wezwania nie uiścił do dni 14 zaległej składki rocznej za rok ubiegły,

c) wykluczenie następuje z powodu czynu niehonorowego lub działania na szkodę Towarzystwa. Orzeka o niem Zarząd Oddziału większością $^{2}/_{3}$ głosów, od którego można się odwołać w ciągu 2 tygodni do Rady Głównej, ta zaś załatwia sprawę ostatecznie.

V. Rok administracyjny.

§ 17. Rokiem administracyjnym Towarzystwa i jego Oddziałów jest rok kalendarzowy.

VI. Majątek Towarzystwa.

§ 18. Majątek Towarzystwa dzieli się na fundusz zakładowy oraz na kapitał obrotowy.

Do funduszu zakładowego wpływają:

a) wkładki członków dożywotnich, b) sumy do niego przez Zjazd Delegatów przekazywane, c) kwoty specjalnie na ten cel przez ofiarodawców przeznaczone, d) wszystkie nieruchomości Towarzystwa z przynależnościami.

Pozostałe dochody, przedmioty majątkowe i fundusze stanowią kapitał obrotowy.

§ 19. Funduszem zakładowym dysponuje Zjazd Delegatów, do którego zakresu działania należą w szczególności wszelkie uchwały dotyczące aljenacji i obciążenia nieruchomości. Kapitałem obrotowym dysponuje Rada Główna.

§ 20. Rada Główna jest uprawniona do oddawania części majątku Towarzystwa w zarząd Oddziałom miejscowym, przyczem określi warunki tego zarządu. Gdyby zarząd majątku przez Oddział okazał się z jakiegokolwiek powodu niekorzystnym dla Towarzystwa, a wszelkie środki zaradcze przedsiębrane przez Radę Główną były bezskuteczne, Zjazd Delegatów może zarząd ten Oddziałowi odebrać i przekazać Radzie Głównej.

§ 21. Oddział, który własnym kosztem i staraniem nabył lub nabędzie na własność Towarzystwa nieruchomość, lub prawa nieruchome, ma prawo nieograniczonego czasowo użytkowania odnośnych praw i objektów, a prawo to nie może mu być odjęte bez zgody Walnego Zgromadzenia Oddziału. Dotyczy to w szczególności schronisk i domów wycieczkowych budowanych staraniem Oddziału, oraz założonych przez Oddziały muzeów, bibljotek i zbiorów krajoznawczych.

VII. Oddziały miejscowe.

§ 22. Oddziały miejscowe są to terytorjalne grupy członków Towarzystwa, złożone przynajmniej z 20 osób, związane dla współpracy w osiąganiu ogólnych celów Towarzystwa w ramach dostępnych im środków. Są one organizacjami autonomicznemi, nie posiadającemi osobowości prawnej, które rządzą się regulaminem dla Oddziałów miejscowych, uchwalonym w ramach niniejszego statutu przez Radę Główną.

§ 23. Oddziały P. T. K. istnieć mogą w każdej miejscowości Państwa Polskiego. Do ich powstania potrzeba przyjęcia przez Radę Główną P. T. K.

§ 24. Oddziały miejscowe mają nazwę miejscowości, w której mają siedzibę, z dodatkiem inicjałów Towarzystwa, np. Oddział Warszawski P. T. K., ewentualnie terytorjum w jakiego obrębie się znajdują i działają, np. Oddział Kurpiowski P. T. K., Oddział Podhalański P. T. K. i t. p.

§ 25. Każdy Oddział jest obowiązany:

a) zachowywać przepisy niniejszego statutu oraz regulaminu dla Oddziału,

b) wpłacać do Kasy Towarzystwa na początku każdego kwartału za ubiegły kwartał kwoty określone w § 13,

c) przekładać Radzie Głównej po upływie roku administracyjnego sprawozdanie roczne wraz z zamknięciem kasowem i spisem członków,

d) przesłać Radzie Głównej w ciągu trzech dni po ukonstytuowaniu się skład każdorocznego Zarządu Oddziału,

e) udzielać Radzie Głównej na żądanie wyjaśnień co do działalności Oddziału.

Oddział nie może bez zezwolenia Rady Głównej wchodzić w skład innego stowarzyszenia lub związku stowarzyszeń.

§ 26. Oddziały biorą udział w Zjeździe Delegatów P. T. K. przez wybranych przez Zarząd Oddziału delegatów. Jeden delegat może mieć wszystkie głosy Oddziału. Natomiast kumulacja mandatów różnych Oddziałów jest niedopuszczalna.

Liczba głosów zależy od liczebności Oddziału i wynosi:

1	głos,	jeżeli	Oddział	liczy		do 50	członk.
2	„	„	„	„	od 51	„ 100	„
3	„	„	“	„	„ 101	„ 150	„
4	„	„	„	„	„ 151	„ 200	„
5	„	„	„	„	„ 201	„ 300	„
6	„	„	„	„	„ 301	„ 400	„
7	„	„	„	„	„ 401	„ 500	„
8	„	„	„	„	„ 501	„ 600	„
9	„	„	„	„	„ 601	„ 800	„
10	„	„	„	„	„ 801	„1000	„
11	„	„	„	„	1001	„1300	„

Powyżej 1301 członków za każde następne choćby tylko zaczęte 300 członków przybywa o 1 głos więcej. Przy obliczeniu ilości członków rozstrzyga ilość wkładek za rok ubiegły wpłaconych przez Oddziały do Kasy Towarzystwa.

Delegaci muszą być zaopatrzeni w imienne legitymacje.

§ 27. Zwinięcie Oddziału następuje:

a) przez zmniejszenie się liczby członków poniżej 15,

b) przez rozwiązanie mocą uchwały Walnego Zgromadzenia Oddziału,

c) przez rozwiązanie przez Zjazd Delegatów P. T. K.

Rozwiązanym może być Oddział, jeżeli działalność jego jest sprzeczna ze statutem, lub trwale szkodliwa dla całości i interesów Towarzystwa, a środki przedsięwzięte przez Radę Główną w celu zmiany jego postępowania nie osiągnęły rezultatu. Wniosek o rozwiązaniu Oddziału może zgłosić tylko Rada Główna na Zjeździe Delegatów, który Zjazd rozstrzyga większością $^2/_3$ głosów. Wniosek o rozwiązaniu Oddziału nie może być zgłoszony jako wniosek nagły.

Jeżeli Zarząd Oddziału nie spełnia obowiązków określonych w § 26, względnie nie rozwija żadnej działalności w ciągu okresu 2 lat,

Rada Główna ma prawo rozpisać nowe wybory do Zarządu Oddziału, względnie uznać Oddział za nieistniejący.

W razie zwinięcia Oddziału, majątek, którym zarządzał, przechodzi w zarząd Rady Głównej.

Członkom zwiniętego Oddziału przysługuje prawo wpisania się według ich uznania do innych Oddziałów Towarzystwa.

§ 28. Przy Oddziałach mogą powstawać dla rozwinięcia specjalnej działalności w ramach ogólnych celów Oddziału: Koła złożone z członków Oddziału, grupy te rządzą się regulaminem, uchwalonym przez Zarząd Oddziału i mogą być również w każdym czasie rozwiązane uchwałą Zarządu Oddziału.

§ 29. Przy Oddziałach mogą też istnieć „Koła Młodzieży", pozostające pod kierownictwem jednego z członków Zarządu i działające na zasadzie regulaminu potwierdzonego przez Zarząd Oddziału. Młodzież należąca do tych Kół nie korzysta z praw członków Towarzystwa, ale posiada jedynie uprawnienie określone w regulaminie Koła.

VIII. Okręgi Wojewódzkie P. T. K.

§ 30. W tych województwach, w których istnieją najmniej trzy Oddziały miejscowe,

tworzą one okrąg Wojewódzki P. T. K. z siedzibą w stolicy województwa. Do Zarządu Okręgu Wojewódzkiego wejdą delegaci zarządów poszczególnych Oddziałów miejscowych, działających na terenie województwa, którzy wybiorą prezesa, yiceprezesa i sekretarza. Zadaniem Okręgu Wojewódzkiego będzie: zbiorowa reprezentacja interesów działających na terenie województwa Oddziałów P. T. K. wobec władz wojewódzkich, w szczególności wobec Wojewódzkiej Komisji Turystycznej, oraz wobec Rady Głównej P. T. K., kontrola działalności Oddziałów na terenie województwa i inicjatywa w zakładaniu nowych Oddziałów.

Okręgi Wojewódzkie rządzą się regulaminem, uchwalonym w granicach statutu przez Radę Główną P. T. K. Prezesi Okręgów Wojewódzkich są członkami Rady Głównej P. T. K.

IX. Oddziały Akademickie.

§ 31. W siedzibie wyższych zakładów naukowych mogą za zezwoleniem władz akademickich powstawać Oddziały Akademickie P. T. K., których członkami mogą być jedynie studenci (studentki) jako też profesorowie, docenci i asystenci wyższych zakładów naukowych. Wpis i wkładka członkowska w Oddziałach Akademickich wynosi połowę wpisu

i zwyczajnej wkładki członkowskiej. Pozatem odnoszą się do Oddziałów Akademickich wszelkie inne przepisy o Oddziałach miejscowych.

X. Sekcje.

§ 32. Sekcja jest to grupa członków Towarzystwa zrzeszonych dla rozwinięcia specjalnej działalności zgodnej z naczelnemi zadaniami Towarzystwa, a nienadającej się jednak do fachowego uprawiania przez ogół członków Towarzystwa. W szczególności mogą istnieć Sekcje: krajoznawcza, muzealna, ochrony przyrody, ochrony swojszczyzny, Sekcje specjalnych działów turystyki np. turystyki samochodowej, górskiej, narciarskiej, kolarskiej, wodnej, motocyklowej, lotniczej i t. p. Zakres działalności Sekcji nie może mieć charakteru miejscowego, ani jej skład być ograniczonym do członków jednego Oddziału. Sekcje nie posiadają osobowości prawnej.

§ 33. Członkiem Sekcji może zostać tylko członek Towarzystwa.

§ 34. Członkowie mogą albo należeć do Sekcji bezpośrednio, albo też za pośrednictwem analogicznych Kół (np. Kół automobilistów, ochrony przyrody i t. p.) przy Oddziałach miejscowych.

§ 35. Utworzenie Sekcji następuje przez uchwałę Rady Głównej na podstawie zgłosze-

nia się. Od uchwały odmownej można odwołać się do Zjazdu Delegatów. Organizatorowie Sekcji muszą złożyć dowód, że jej założenie popierają przynajmniej trzy Oddziały P. T. K. i że posiada ona przynajmniej 30 członków.

§ 36. Rozwiązanie Sekcji może nastąpić albo przez uchwałę Walnego Zgromadzenia Sekcji, albo przez uchwałę Zjazdu Delegatów P. T. K., powziętą na wniosek Rady Głównej, większością dwóch trzecich głosów.

§ 37. Obowiązki Sekcji wobec Towarzystwa są następujące:

a) zachowywać przepisy statutu P. T. K.,

b) donosić Radzie Głównej w ciągu 14 dni po upływie każdego kwartału o przystąpieniu lub wystąpieniu członków,

c) przedstawiać Radzie Głównej po upływie roku administracyjnego sprawozdania roczne wraz z zamknięciem kasowem,

d) przysłać Radzie Głównej natychmiast po wyborach spis członków Zarządu Sekcji z adresami,

e) udzielać Radzie Głównej na żądanie wyjaśnień co do działalności Sekcji, względnie opinji w zakresie jej specjalności,

f) Sekcje nie mogą bez zezwolenia Rady Głównej wchodzić w skład innego stowarzyszenia lub związku stowarzyszeń.

§ 38. Na Zjeździe Delegatów będą Sekcje bez względu na liczbę swych członków reprezentowane przez jednego delegata od każdej Sekcji, któremu przysługiwać będzie jedynie głos doradczy.

§ 39. Pozatem Sekcje rządzą się regulaminem uchwalonym przez Radę Główną P.T.K.

XI. Władze Towarzystwa.

§ 40. Naczelną władzą Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego—Touring Klubu jest Zjazd Delegatów Oddziałów jako organ uchwalający i kontrolujący, oraz Rada Główna jako organ wykonawczy. Oddziały miejscowe mają własne Zarządy i Walne Zgromadzenie członków.

XII. Zjazd Delegatów.

§ 41. Jako najwyższa uchwalająca i kontrolująca władza Towarzystwa zbiera się najmniej raz do roku Zjazd Delegatów Oddziałów wybranych w myśl postanowień § 26. Zjazd zwołuje Rada Główna.

§ 42. Oprócz delegatów Oddziałów mają prawo do brania udziału w Zjeździe z głosem stanowczym członkowie honorowi Towarzystwa i członkowie Rady Głównej, zaś z głosem doradczym członkowie korespondenci i delegaci Sekcyj. Członkowie Rady Głównej nie głosują nad absolutorjum dla Rady.

Obrady Zjazdu Delegatów są jawne i dostępne dla wszystkich członków P. T. K. nie mają oni jednakże prawa zabierania głosu.

§ 43. Zwyczajne Zjazdy Delegatów odbywają się corocznie w terminie najpóźniej do 30 kwietnia w miejscowości oznaczonej przez Zjazd poprzedni, względnie przez Radę Główną.

§ 44. Nadzwyczajne Zjazdy Delegatów będą zwołane na polecenie poprzedniego Zjazdu Delegatów, na mocy uchwały Rady Głównej, względnie na żądanie Oddziałów, reprezentujących conajmniej piątą część ogólnej liczby członków Towarzystwa wedle stanu z końca ubiegłego roku administracyjnego. W tym wypadku należy Nadzwyczajny Zjazd Delegatów zwołać nie później niż w miesiąc po przedstawieniu żądania w ten sposób, aby między dniem postawienia żądania a Zjazdem Delegatów nie upłynęło dłużej niż 2 miesiące.

§ 45. O terminie Zjazdu Delegatów i jego porządku dziennym winny być wszystkie Oddziały, oraz osoby mające prawo brać czynny udział uwiadomione pisemnie conajmniej na miesiąc przedtem.

§ 46. Do ważności uchwał Zjazdu Delegatów potrzebną jest obecność takiej liczby delegatów, ażeby reprezentowaną była przynajmniej czwarta część głosów, obliczonych wedle § 26. W razie niezebrania się przepisanej liczby delegatów, następne zebranie

wyznacza się o godzinę później. Jest ono prawomocne bez względu na liczbę uczestników. Na Zjeździe przewodniczy jeden z delegatów, wybrany przez Zjazd.

§ 47. Uchwały Zjazdu zapadają bezwzględną większością głosów, o ile szczegółowe postanowienia tego statutu czego innego nie stanowią. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, a przy wyborach los. Głosowanie bywa tajne lub jawne, stosownie do powziętej pod tym względem uchwały.

§ 48. Prawo stawiania wniosków na Zjazdy Delegatów ma tylko Rada Główna, oraz Oddziały, a nie poszczególni członkowie Towarzystwa. Wnioski Rady Głównej mają być rozesłane Oddziałom wraz z porządkiem dziennym, zaś wnioski Oddziałów i Sekcji muszą być na piśmie zgłoszone Radzie Głównej najpóźniej na 10 dni przed terminem Zjazdu Delegatów, a ich odpisy przesłane równocześnie wszystkim Oddziałom.

§ 49. Wnioski nagłe w sprawach nieobjętych porządkiem dziennym mogą być przedmiotem obrad tylko o tyle, o ile wniesie je na piśmie 10-u członków Zjazdu Delegatów, a za nagłością oświadczy się większość $^2/_3$ głosów. Nie mogą one dotyczyć zmian statutu, rozwiązania Towarzystwa, ani wykluczenia Oddziału.

§ 50. Do zakresu działania Zjazdu Delegatów należą:

a) uchwalenie programu pracy i działalności Towarzystwa,

b) przyjęcie i zatwierdzenie sprawozdań Rady Głównej z działalności za rok ubiegły, oraz uchwalenie absolutorjum z rachunków,

c) uchwalenie rocznego budżetu,

d) wybór Prezesa Towarzystwa, 18 członków Rady Głównej, 6 zastępców, oraz Komisji Rewizyjnej,

e) kontrola działalności Oddziałów miejscowych, Kół, Sekcji,

f) mianowanie na wniosek Rady Głównej członków honorowych Towarzystwa,

g) zmiana statutu Towarzystwa,

h) rozwiązanie Towarzystwa,

i) sprawy poddane kompetencji Zjazdu Delegatów przez szczegółowe postanowienia tego statutu, jak dysponowanie majątkiem zakładowym Towarzystwa, uchwały dotyczące aljenacji i obciążenia nieruchomości, oznaczenie miejsca przyszłego Zjazdu, zwołanie Nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów, wykluczenie Oddziału oraz odebranie Oddziałom zarządu majątkiem.

XIII. Rada Główna.

§ 51. Radą Główna składa się z prezesa oraz 18 członków wybranych przez Zjazd Delegatów na przeciąg trzech lat z pośród członków Towarzystwa. Nadto wchodzą w skład Rady Prezesi Okręgów Wojewódzkich P. T. K. (§ 42).

§ 52. Nadto wybierze Zjazd Delegatów corocznie 6 zastępców członków Rady z pośród członków Towarzystwa.

§ 53. Rada Główna powinna się ukonstytuować najpóźniej w 7 dni po wyborze, wybierając ze swego grona trzech viceprezesów, sekretarza, skarbnika, ich zastępców i innych funkcjonarjuszy przewidzianych regulaminem. Dwaj viceprezesi, sekretarz i skarbnik mają stale mieszkać w Warszawie.

§ 54. Z pośród 18 członków Rady ustępuje corocznie 6, na których miejsce Zjazd Delegatów przeprowadza wybory uzupełniające. W pierwszych dwuch latach oznaczy ustępujących los, w następnych ustępują wedle kolejności wyboru. Ustępujący mogą być wybrani powtórnie. Na miejsce członka Rady opróżnione w ciągu roku administracyjnego ma Rada prawo kooptacji na czas do najbliższego Zjazdu Delegatów.

Członkowie Rady, którzy na trzech po sobie następujących posiedzeniach nie zjawią się

bez usprawiedliwienia, mogą być przez Radę pozbawieni swego mandatu.

§ 55. Do kompetencji Rady Głównej należą:

a) zarządzanie sprawami Towarzystwa odpowiednio do postanowień statutu, uchwał Zjazdu Delegatów i granic uchwalonego budżetu,

b) zarząd majątkiem Towarzystwa nie zarządzanym samodzielnie przez Oddziały,

c) inicjatywa powoływania do życia i zatwierdzenia nowych Oddziałów i Sekcyj, kontrola ich działalności, uzgadnianie jej w porozumieniu z ich Zarządami, zawieszenie Oddziałów nieczynnych, wreszcie przedstawianie Zjazdowi Delegatów wniosków o rozwiązaniu Oddziału w myśl § 27,

d) zwoływanie Zjazdu Delegatów, ustalanie ich terminu i porządku dziennego,

e) przygotowanie projektu budżetu i sprawozdania z działalności Towarzystwa i działalności Oddziałów dla Zjazdu Delegatów,

f) rozpatrywanie i przygotowywanie wniosków na Zjazd Delegatów,

g) redagowanie wydawnictw Towarzystwa, oraz kontrola wydawnictw Oddziałów i Sekcyj,

h) utrzymywanie bibljoteki i zbiorów Towarzystwa,

i) wszelkie czynności przekazane Radzie Głównej przez szczegółowe postanowienia tego statutu,

j) wszelkie czynności wchodzące w zakres działania P. T. K. jako całości, a nie zastrzeżone w statucie dla Zjazdu Delegatów.

§ 56. Posiedzenia Rady Głównej zwołuje przynajmniej raz na trzy miesiące przewodniczący lub jego zastępca.

§ 57. Do ważności uchwał Rady potrzebna jest obecność przynajmniej 9 członków względnie ich zastępców, w tem przynajmniej jednego członka prezydjum.

Zastępcom członków przysługuje na posiedzeniu głos doradczy, zaś głos stanowczy jedynie ilości potrzebnej do uzupełnienia kompletu w razie braku kompletu 9 członków Rady Głównej. Regulamin określi sposób powołania i głosowania zastępców.

Zamiejscowi członkowie Rady Głównej otrzymują zwrot kosztów podróży.

§ 58. Rada Główna może dla poszczególnych spraw tworzyć Komisje, do których mogą wejść także członkowie P. T. K. z poza Rady Głównej, jednakże ich przewodniczącymi mogą być tylko członkowie Rady Głównej. Rada Główna kontroluje ich działalność, a komisje składają sprawozdanie na każdem posiedzeniu Rady.

§ 59. Rada Główna uchwala regulamin posiedzeń oraz inne potrzebne dla działalności Towarzystwa regulaminy i instrukcje.

XIV. Komitet Wykonawczy Rady Głównej.

§ 60. Organem zastępczym i wykonawczym Rady Głównej jest Komitet Wykonawczy, który w sprawach przekazanych jego kompetencji może podejmować uchwały pod odpowiedzialnością przed Radą Główną.

W skład Komitetu Wykonawczego wchodzi dziewięć osób, w szczególności prezes, trzej viceprezesi, sekretarz i jego zastępca, skarbnik i jego zastępca, oraz prezes Oddziału st. m. Warszawy P. T. K.

Komitet Wykonawczy będzie załatwiać sprawy bieżące P. T. K. w duchu uchwał i dyrektyw Rady Głównej, w swych pracach kierować się będzie regulaminem ułożonym przez siebie, a zatwierdzonym przez Radę Główną. Na posiedzenia winien się zbierać zasadniczo raz na miesiąc, wyjąwszy miesiące, w których zbiera się pełna Rada Główna.

Z prac swych i uchwał składa Komitet sprawozdanie na każdem posiedzeniu Rady Głównej, która może uchylić zarządzenia Komitetu.

XV. Komisja Rewizyjna.

§ 61. Dla kontroli rachunkowej Rady Głównej wybiera Zjazd Delegatów corocznie Komisję Rewizyjną, złożoną z trzech członków, którzy wybierają z pośród siebie przewodniczącego. Komisja ta sprawdza stan kasy Towarzystwa, oraz książki kasowe i rachunkowe na tydzień przed Zjazdem Delegatów, a pozatem ilekroć uzna to za stosowne, oraz przedstawia na dorocznym Zjeździe Delegatów sprawozdanie z odpowiedniemi wnioskami. Na żądanie Rady Głównej bada Komisja również kasowość poszczególnych Oddziałów Towarzystwa.

XVI. Delegaci miejscowi P. T. K.

§ 62. Rada Główna może z własnej inicjatywy względnie na wniosek Oddziałów miejscowych mianować Delegatów miejscowych P. T. K. tak z pośród członków, jak i nie członków Towarzystwa. Obok współdziałania w pracach Towarzystwa ich głównem zadaniem jest nieść pomoc wycieczkom, zwiedzającym daną miejscowość.

XVII. Reprezentacja Towarzystwa.

§ 63. Towarzystwo reprezentuje na zewnątrz prezes, a w razie przeszkody jeden z viceprezesów. Akty prawne, a w szczegól-

ności umowy i zobowiązania, zawierane w imieniu Towarzystwa muszą nosić podpisy prezesa i sekretarza Towarzystwa, względnie ich zastępców, oraz być zaopatrzone pieczęcią Towarzystwa.

XVIII. Biuro P. T. K.

§ 64. Rada Główna względnie Komitet Wykonawczy ma prawo przyjmować płatnych funkcjonarjuszy P. T. K., którzy stanowić będą jego biuro. Na jego czele stoi dyrektor biura, który prowadzi biuro P. T. K., oraz dopomaga sekretarzowi w jego pracy. Obowiązki tak jego, jak i innych funkcjonarjuszy ustala Komitet Wykonawczy. Płatni funkcjonarjusze P. T. K. na żądanie prezesa mają obowiązek brać z głosem doradczym udział w posiedzeniach Rady Głównej, Komitetu Wykonawczego i Komisyj.

XIX. Zmiana Statutu.

§ 65. Wniosek o zmianę statutu może zgłosić jedynie Rada Główna lub Oddział względnie kilka Oddziałów, reprezentujących razem nie mniej niż szóstą część ogółu Członków Towarzystwa. Wniosek taki musi być przedstawiony Radzie Głównej na piśmie na trzy miesiące przed terminem Zjazdu Delegatów. Zjazd Delegatów uchwala zmianę więk-

szością $^{2}/_{3}$ głosów w obecności takiej liczby delegatów, ażeby przynajmniej połowa ogólnej liczby głosów, obliczona wedle § 26 była reprezentowaną.

XX. Rozwiązanie Towarzystwa.

§ 66. Rozwiązanie Towarzystwa może nastąpić przez Zjazd Delegatów większością $^{3}/_{4}$ głosów w obecności przynajmniej połowy głosów obliczonej wedle § 26. Zjazd Likwidacyjny stanowi też o przeznaczeniu majątku Towarzystwa.

Gdyby rozwiązanie Towarzystwa nastąpiło w inny sposób niż przez uchwałę Zjazdu Delegatów, jego majątek przechodzi na rzecz istniejących wówczas Oddziałów P. T. K., o ile te zyskują samoistną osobowość prawną, a gdyby żaden z Oddziałów już nie istniał, na rzecz Akademji Umiejętności w Krakowie, z wyłącznym przeznaczeniem na popieranie i ogłaszanie prac i badań naukowych, mających za przedmiot krajoznawstwo polskie.

Z. Słomiński.
Prezes Rady Głównej

St. Lenartowicz
Sekretarz Rady Głównej